

de uiterlijk nog vrome geleerdheid van den in de jesuitische school opgevoede wijsgeer leiden moest.

Ik hoop daaraan nog nader te herinneren. De juichende ongelooften van onze tijd mogen niet geheel gelijk hebben, als zij Cartesius als den grondvester der ongelooften wijsbegeerte tekenen, want zijn dwalingen waren heel oud als het er op aankwam, toch heeft deze wijsgeer een ontzaglijke invloed op de historie van kerk en staat in ons wereld-deel uitgeoefend. Hij was de man, die het menschelek weten algeheel losmaakte van de geopenbaarde waarheid.

De twijfel, waarmee hij inzette in groote verwatening, voerde niet alleen tot het volstrekte ongelooft, maar deed ook de gereformeerde kerken bijna versterven in den natuurlijken, redelijken godsdienst en tastte de fundamenten van heel het leven aan van staat en maatschappij.

En de gevolgen zien wij thans in gansch Europa, dat den Christus, den Koning der koningen, aan Wien het al zijn rijke voorrechten te danken heeft, in grootten hoogmoed verwerpt en onder den angst, die het hart verteert, nog met grooten trots roemt op het kunnen van den grooten mensch. Alleen de rede is groot; zij begint met aan alles, wat God gaf, te twijfelen, om daarna door eigen kracht alles te verklaren.

En nu is de onmacht dezer rede wel zóó duidelijk aan het licht getreden, dat vele geleerden haar bankroet erkennen, maar het moderne humanisme — zoo las ik in een onzer tijdschriften „De Nieuwe Stem” — aanvaardt de rede als laatste toets der waarheid.

Die rede kan in haar kracht geen grens gesteld. Alleen — de laatste vraag: het waarom het alles zoo is, die moet zij onbeantwoord laten. Maar toch, het moderne humanisme is autonoom. De onkerkelijkheid zet zich uit met de onverbiddelijkheid van een natuurkracht. De kerk verliest haar greep ook op een groot deel van het kerkelijk volksdeel.

De schrijver heeft daarin gelijk. Maar — voor welk een chaos staat men nu in de wereld?

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenegen MARNIX.

BOEKBESPREKING

Rie van Rossum: „Guusje op moeders stoel”, Bosch & Keuning N.V., Baarn.

De lotgevallen van „Guusje uit de Goudsbloem” zijn zoo in de smaak gevallen, dat er wel een vervolg op moest komen. Het voordeel van dit tweede deel is, dat de hoofdpersoon, met haar heele milieu reeds bekend zijn.

Dit tweede deel behandelt maar een gedeelte van Guus haar veertiende jaar. Schijnbaar gaat haar leven gewoon door, maar er voltrekken zich langzamerhand ingrijpende wijzigingen door de puberteit. De schrijver leidt deze voorzichtig in, met het geheim, dat ze op haar verjaardag hoort, dat moeder weer een kindje verwacht. Op de psychische reacties hiervan wordt nauwelijks ingegaan; de groote verandering in

haar leven is deze, dat zij moeders plaats moet innemen gedurende haar ziekte.

Het relaas van haar wederwaardigheden is vlot beschreven; al neemt Bas, haar gultige broer, een aanzienlijke plaats in met zijn avonturen, Guus blijft de hoofdpersoon, die de verantwoordelijkheid draagt.

De stijl blijft gezellig, praterig, en past nog juist bij Guus haar veertiende jaar. Een volgend deel zal anders moeten worden; dan zal er dieper ingegaan dienen te worden op de problemen die hier even aangeraakt worden. Zal dan het religieuze element zich ook verdiepen? Want ook dit deel beweegt zich in het grensgebied van een goed, neutraal verhaal.

Gron.

H. S.

KERKNIEUWS

Beroepen te:

Nijmegen-Velp, H. C. Overeem te Sliedrecht, Driesum, J. Kok te Noordbergum.

Aangenomen naar

Hattem, C. van Ommen te Almelo.

Bedankt voor

Deventer, Glanerbrug—Oldenzaal, C. van Ommen te Almelo.

— Ds I. VAN TIL te Hoek hoopt op Zondag 26 Maart afscheid te nemen van zijn gemeente en op Zondag 2 April zijn intrede te doen te Opende-Surhuisterveen.

— DORDRECHT. Adres Diaconie: F. van Herwijnen, Markettenweg 6.

— DOESBURG. Adres Kerkeraad: W. de Leeuw, Zutphensestraatweg 23 te Dieren.

— ZEVENBERGEN. Adres Kerkeraad: H. v. d. Put Hzn, Kantongerecht te Zevenbergen, Tel. 105.

— HAREN. Zondag 12 Februari was voor de gemeente van Haren een blijde dag. Na plm. 3 jaren vacant te zijn geweest, mocht zij in ds J. Zwart, gekomen van Treebeek, weer opnieuw een eigen Herder en Leeraar ontvangen.

De bevestiging 's morgens geschiedde door ds D. van Dijk van Groningen, die als tekst nam 1 Petr. 5:1—4. Thema: De apostel Petrus vermaant de ouderlingen dat zij weiden de kudde Gods, opzicht daarover hebbende. In de volgende 4 punten werd deze tekst door ds van Dijk nader verklaard: 1e. Wie zijn het tot wie deze vermaning zich richt; 2e. Wie is het die deze vermaning richt; 3e. Wat is de inhoud van deze vermaning; 4e. Waarmee wordt zij aangedrongen.

Na de bediening des Woords en bevestiging werd staande gezongen Ps. 20:1.

's Middags verbond ds Zwart zich aan de gemeente, predikende over Matth. 16:18. Thema: Christus' profetie aangaande het bouwen van Zijn Kerk; nader verklaard als volgt: 1e. Wie hier bouwt; 2e. Hoe Hij bouwt; 3e. Waarheen bevestigende Hij bouwt.

Na beëindiging van den dienst werd ds Zwart hartelijk toegesproken door Br Knoop als voorzitter van den Kerkeraad; ds D. v. Dijk namens de Classis Groningen en de Kerk van Groningen; door den Burgemeester van Haren; Dr van Herksen en Br Wierenga namens de genabuude kerken van Onnen en Helpman en ten laatste door Br van Buuren, ouderling van de gemeente Treebeek. Hierna sprak ds Zwart nog een woord van dank, waarna Z. Eerw. de vergadering met dankgebed beëindigde.

— DS PIEFFERS, die eenige jaren in Indië heeft vertoefd, zal D.V. op 27 Febr. aan boord gaan van de „Wa-

terman” en dus einde Maart weer in Holland zijn.

— DS F. A. DEN BOEFT, die als leenpredikant in Indonesië vertoefd, heeft als adres: p.a. mevr. Blöse, Progostr. 5, Soerabaja.

— PROVINCIALE DIACONALE CONFERENTIE van diaconen der Geref. Kerken in de Prov. Groningen op D.V. Donderdag 2 Maart 1950 (en niet op 23 Februari) in de lokalen bij de Noorderkerk, Akkerstraat, Groningen. Aanvang morgenvergadering 10 uur; middagvergadering half twee. In de middagvergadering zal de WelEerw. Heer ds J. Bos van Daarerveen refereren over: „Hoe men in het huis Gods moet verkeerren”.

— ARMVERZORGING. De kerkeraad van Rotterdam-Charlota hield zich bezig met de verzorging van de ouders door de kinderen. Het was hem duidelijk, dat hulp door kinderen en kindskinderen moet worden geboden, wanneer deze lid van de kerk zijn. Geen eenstemmigheid kon echter worden bereikt bij de vraag hoe het moet, wanneer de kinderen, kindskinderen of verdere familieleden geen lid van de kerk zijn. Hierover zal de classisvergadering worden geraadpleegd.

— INGEBRUIKNEMING KERKGEBOUW TE GIES-CHENDAM. De gemeente, die haar diensten tot dusver in de N.H. kerk en in de Chr. school hield, waarom de pastor-loc, ds W. de Graaff, elken Zondag driemaal moest voorgaan, mocht een eigen kerkgebouw in gebruik nemen. Het is een noodgebouw, dat ook als verenigingsgebouw kan worden gebruikt en dat verrees in de Schoolstraat. Ds de Graaff hield een predicatie over Ps. 23. Tal van sprekers voerden daarna het woord. De jeugdverenigingen schonken een kanselbijbel, de knapen en meisjes een kanselstoel en de vrouwenvereniging een bedrag van f 461,50 voor aankleding van de consistoriekamer. Bij ds de Graaff kwam nog een gift in van f 300.

De kerk is wat het buitenwerk betreft gemaakt van asbest. Het is een z.g. Romny-hut.

— INGEBRUIKNAME KERKZAAL VAN DE GEREf. KERK VAN ZWAGERVEEN—ZWAAGWESTEINDE. Vrijdag 10 Februari mocht de Geref. Kerk te Zwagerveen—Zwaagwesteinde haar eigen vergadergelegenheid in gebruik nemen.

Een gedeelte van een door den kerkeraad aangekochte school was ingericht voor kerkzaal en consistoriekamer. Met inschakeling van een groot deel eigen werkrachten was hier iets keurigs tot stand gekomen.

Een smaakvol interieur werd verkregen.

De consulent zette de ingebruikneming in het licht van Neh. 4:6a „Doch wij bouwden den muur”. Hij greep terug op de historie van deze kerk en wees op den rijken zegen des Heeren, die werd ondervonden.

Voorts riep hij de gemeente op voort te gaan met den geestelijken bouw en sprak de hoop uit, dat het gebouw daartoe zou mogen dienen. Dat zoo de Naam des Heeren zou worden verheerlijkt.

Br. J. v. d. Meulen, voorz. van den kerkeraad, dankte vervolgens allen, die hadden medegewerkt en liet zien wat de Heere hier had willen doen.

Hij liet zingen Ps. 126:2.

Namens de kerk van Buitenpost, Twijzel en Murmerwoude werd nog het woord gevoerd, waarbij door de kerk van Buitenpost een bedrag aan geld werd aangeboden, waarvoor de kerkeraad iets zou kunnen aanschaffen voor de kerk.

Tenslotte spraken de consulent en br. K. Reinders, thans te Drachten, voorheen scriba van de kerk van Zwagerveen—Zwaagwesteinde, nog een persoonlijk woord. Enkele dames zongen een paar liederen.

HEIDELBERGSCHE CATECHISMUS

toegelicht door Prof. Dr K. SCHILDER

HET TWEEDE DEEL THANS GEREED!

Abonnees, die thans intekenen op het complete werk, betalen f 16.— voor het eerste en f 19,50 voor het tweede deel (resp. 548 en 656 pagina's groot). Elk deel bevat een breedvoerig tekstregister, namen- en zakenregister en Inhoudsopgave. Het wordt gedrukt op prima houtvrij papier. Men kan zich laten inschrijven bij den boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers, waarna U direct franco de eerste twee deelen worden toegezonden en gij verder op regelmatige toezending van de twee-maandelijksche afleveringen rekenen kunt. Deze afleveringen bevatten 128 pagina's en kosten f 3,50

Het tweede deel is thans gereed en verkrijgbaar voor den prijs van f 21,50 gebonden in linnen stempelband. Intekenaars betalen f 19,50

Een waardevol bezit voor U en Uw nageslacht!

DOE HET EN DOE HET NU!

De uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. GOES - Giro 36000

Door Gods gunst werden wij verblijd met de voorspoedige geboorte van een flinke dochter

ANNA MAGDALENA.

O. MULDER.

A. M. MULDER—WEGNER.
Den Haag, 20 Februari 1950.
Maretakstraat 21.

Wie wil en kan ons helpen de eerste 14 dagen van Augustus aan een

GEDEELTE VAN EEN HUIS met 't gebruik van keuken, in Limburg of Brabant, voor zes personen?

Brieven onder No. 486, Bur. „De Reformatie”, Goes.

TE KOOP:

JAQUET.

compleet, v.o., prima stof, weinig gedragen. Bandwijde broek 106. f 52,50.

Brieven onder No. 487, Bureau „De Reformatie”, Goes.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk

Reformatie . . . f 3.—

Catechismus . . . f 2.—

Godsopenbaring . . . f 2.—

Zalmstraat 1 - Schaveningen

Adverteert in dit blad